

Aanvullend pensioenen (=eigendom deelnemers).

Volg 3-sporenbeleid.

1. Financieel Toetsing Kader (FTK)

- op zeer korte termijn tijdelijke/voorlopige herziening financieel toetsing kader (ftk) opstellen.
- voldoende flexibiliteit inbouwen via afstemming met werkelijk behaald rendement.

2. Aanpassing bestaande wetgeving dan wel nieuwe wetgeving

- meer zeggenschap deelnemers/democratisering instellingen
- 10% buffer in de plaats van doorsneesystematiek
- alleen loon- en arbeidspolitiek via pensioenpremie toepassen in uitzonderlijke situaties
- definitief ftk maken in combinatie met nieuwe wetgeving.

3. Toezicht Overheid op pensioenfondsen

- democratische besluitvorming (o.a. meer zeggenschap deelnemers)
- vermindering aantal pensioenfondsen
- toezicht op financiën/beleggingen

Oplossing dekkingspercentage/rekenrente:

-Bij een gemiddeld rendement van 7% over de laatste 30 jaar, uitvoeringskosten van 0,5%, een rekenrente van 2,7% en een premie van 25% kan volgens econometristen structureel per jaar 2% indexatie worden gerealiseerd. Dit gegeven kan worden gehanteerd voor het jaarlijks vaststellen van een flexibele rekenrente gekoppeld aan gemiddelde rendementen.

-Als minimum dekkingspercentage kan dan 97,5% worden aangehouden.

-1% méér rekenrente geeft ca. 11% meer dekkingspercentage.

-herindexatie richting 2008 (wegwerken indexatieachterstand) is een belangrijk bespreekpunt.

-in de pensioenpotten zit meer dan E1700/E1800 miljard. De totale inkomsten uit pensioenpremies bedragen E 34 miljard per jaar. De totale uitgaven zijn E 32 miljard.

8jan22

H. Wiersma